

(18) HUKUNCI NA BIYAR: ZAMA A MASALLACI.

Malam ya ce:

Yana haramta ga mai haila ta zauna a masallaci da wurin sallar Idi saboda hadisin Ummu Adiyah (R) ta ce: Ta ji Manzon Allah S.A.W yana cewa: "Budare da amare (Sabbin aure) da masu haila duk su fita zuwa Idi" a cikin hadisin ya ce: "Amma su zare daga wurin Sallah". (Ma'ana kar su zauna a sahan sallah, su koma can baya inda ba a yi sahu ba su zauna).

HUKUNCI NA SHIDA: JIMA'I:

Ya haramta ga mijin ta (Mai haila) ya sadu da ita, kuma haramun ne a gareta ta bashi damar hakan. Saboda fadin Allah S.W.T "Kuma suna tambayar ka game da mai haila, ka ce shi cuta ne, ku nisanci mata a cikin wurin haila, kuma kada ku kusance su har sai sun yi tsarki....". [Baqrh: 222]. Malam ya ce: Abinda ake nufi da **(MAHEED)** shi ne lokacin haila kuma wajen fitar shi ne farji. Kuma dalilin haramcin saduwa da mai haila shi ne fadin sa S.A.W "Ku aikata komai banda aure". (Ma'ana Saduwa). [Muslim] (Ma'ana za'a iya rungumemeniya wanda a turanci ake kira 'Romance', tsakanin mata da miji in tana haila, amma ba za ai saduwar aure ba) Kuma malaman musulunci duk sun hadu kan haramcin saduwa da mai haila ta farjin ta. Ba ya halatta ga mutumin da ya yi imani da Allah da ranar lahira ya gabatar da wannan munkarin da littafin Allah da sunnar Manzon Allah S.A.W da kuma ijma'in malamai suka yi hani akan shi. (Wanda ya aikata hakan) zai kasance cikin masu sabawa Allah da Manzon shi, ya kuma bi hanyar da bata muminai ba. Ya zo cikin littafin 'Almajmu'u Sharhul Mahuzzab' shafi na 374, juzu'i na 2. Imam Ash-Shafi'i ya ce: "Wanda ya aikata hakan ya yi babban zunubi". Jama'ar mu da wasun su sun ce: "Wanda ya halasta saduwa da mace to za ai mai hukunci da kafirci". (Ma'ana ya kafirta da halalta abinda Allah Ya haramta). Haka ya halatta aikata abinda zai tafiyar da sha'awa kamar; sumbanta, runguma da sauransu, amma kar a kai ga farji (Saduwa). Abinda ya fi ma shi ne, kada ya kai ga abinda ke tsakanin cibiyarta zuwa guiwokin face sai da shamaki (Ma'ana ta yi kunzugu). Saboda fadin Nana Aisha (R) "Manzon Allah S.A.W na umurta ta da yin kunzugu (In sa audugar mata), sai ya yi rungumemeniya da ni alhali ina haila". [Muttafaqun alaihi] Tanbihi: A likitance ma hakan kan iya haifar da matsaloli kamar: 'Yeast infections' saboda 'hormonal changes' lokacin period ko 'balanitis' ga namijin. Yana da kyau dai a kiyaye sosai.

(19) HUKUNCI NA BAKWAI: SAKI: Ya haramta ga miji yayi saki alokacin da mace take cikin hails, saboda fadar Allah madaukakin Sarki: {يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ} "Ya kai Annabi idan zaku saki mata to, ku sake su cikin iddar su." Malam yace; Ma'ana, halin da suke fuskantar idda sananna yayin saki, kuma hakan baya kasancewa sai in ya sake ta tana da ciki ko tana da tsarkin da ba'ayi jima'i da ita ba, saboda idan aka sake ta a halin da take hails, to, bata fuskanci idda ba, kuma hails da aka sake ta aciki ba'a kirga shi daga cikin idda. Idan kuma aka sake ta tana mai tsarki bayan jima'i, iddar da zata fuskanta zata kasance ba sananna bace, domin ba'a sani ba shin ta dauka ciki da wannan saduwan ne sai tayi (kirgan) idda da ciki, koko bata dauka ciki ba tayi kirgan idda da hails. Tunda ba'a sami cikakken yakini na irin nau'in iddan ba, to, saki ya haramta agareshi har sai hakikanin al'amari ya bayyana.

ABIN NUFI

Idan miji zai yi saki to ya yi sakin lokacin da matar shi take da ciki ko kuma lokacin da ta gama jini kuma bai sadu da ita ba. Domin hakan shi zai sawwake mata wajen kirgan iddan ta ba tare da wahala ba. Saboda in an sake ta cikin hails an san cewa tana haihuwa iddan ta ya kare. Amma in ya sake ta tana cikin hails, to ba zata fara kirgan hails da wannan jinin da take ciki ba har sai ta gama ta jira jini na gaba ta yi tsarki, wanda da shi ne zata fara kirgan hails da shi. Haka kuma idan ya sake ta bayan ta gama jini kuma har ya sadu da ita, to, shima an sa ta cikin rudani domin bata sani ba shin ta dauka ciki, ta san iddan ta da haihuwar ta zai kare koko bata dauka ba ta yi kirgan ta da hails. Wannan shine abun da Malam ke nufi. Malam yace: Sakin mace lokacin da take jini haramun ne saboda ayar da ta zo a baya da kuma hadisin Bukhari da Muslim daga Ibn Umar cewa " Ya saki matar shi sai Umar ya ba Manzoni Allah S.A.W labari, sai Manzoni Allah S.A.W be ji dadin hakan ba yace ((Ka umurce shi ya dawo da ita ya rike ta har sai tayi tsarki, ta sake wani hails ta yi tsarki, sannan in ya so ya rike ta (Ya ci gaba da zama da ita, in kuma ya so yayi saki kafin ya sadu da ita. Wannan shine iddan da Allah yayi umurni da a saki mace da shi.)) **MA'ANA:**

Ibn Umar ya saki matar shi tana cikin hails, sai mahaifin shi Umar R.A ya kai karan shi wajen Manzoni Allah S.A.W akan hakan, shine sai Manzoni Allah S.A.W yace ya dawo da matar, har sai ta gama hails da ya sake ta aciki sannan ta sake wani hails ta yi tsarki, sannan in ya ga dama ya ci gaba da zama da ita in kuma ya so ya sake ta amma kafin ya sadu da ita zai yi sakin. Malam yace: Idan miji ya saki matar shi tana hails to yayi laifi sai ya tuba zuwa ga Allah S.W.T kuma ya mayar

da matar shi karkashin kulawar shi saboda ya sake ta saki na shari'ah dan ya dace da umurnin Allah da Manzoni shi. Ya kyale ta har sai tayi tsarki daga hailer da ya sake ta sannan ta sake wani hailer, sannan in tayi tsarki ya ci gaba da zama da ita in ya ga dama, in kuma be ga dama ba ya sake ta kafin ya sadu da ita.

(20) Idan mutum ya saki matar shi tana hila to yayi zunubi, ya wajaba yayi tuba zuwa ga Allah Madaukakin Sarki, kuma ya mayar da matar Karkashin kulawar shi, sai ya sake ta irin saki na shari'ah domin dacewa da umurnin Allah da Manzoni Shi. Sai ya barta bayan ya dawo da ita har sai tayi tsarki daga hailer da ya sake ta, sannan ta sake wani hailer, sannan in tayi tsarki in ya so ya barta in kuma ya ga dama ya sake ta kafin ya sadu da ita. Malam yace:

SAKIN MACE ALOKACIN HILA YANA DA MAS'ALOLI GUDA UKU:

1- Idan sakin ya kasance kafin ya kebe da ita ko ya sadu da ita ne to, babu laifi ya sake ta alhalin tana hila domin babu idda akan ta (Tunda basu kebe su biyu kacal a daki ba kuma be sadu da ita ba). Babu saɓani acikin sakin ta saboda fadar Allah Madaukakin Sarki. (Ku sake su da iddar su.) [Talaki:4] 2- Idan ya kasance sakin alokacin da take da ciki ne. Anyi bayanin wannan a baya. 3- Idan sakin ya kasance akan canji ne (Khul'i) to babu laifi a sake ta. Misali ya kasance an samu jayayya (Sabani) ko mummunan mu'ala (Rashin kyautatawa) tsakanin ma'aurata, sai miji ya karba canji (Kudi da mace ke biya dan ta fansa kan ta agun miji ya sake ta), hakan ya halatta koda tana hila saboda hadisin Ibn Abbas R.A cewa matar Thabit Bn Qais Bn Shammash ta zo wajen Annabi S.A.W tace mai, ((Ya Manzoni Allah S.A.W ni ba ina aibata shi bane a ddini ko dabi'u sai dai ina kyamatar kafirci acikin Musulunci. Sai Manzoni Allah S.A.W yace shin zaki mayar mai da gonan shi ne? (Ma'ana zata biya shi kudi ne ta fansa kan ta? Sai tace eh. Sai Manzoni Allah S.A.W yace karba gonar ka sake ta saki daya)) [Bukhary.] Manzoni Allah S.A.W be tambaye ta ko tana hila ba alokacin ko tana cikin tsarki, saboda wannan sakin fansa ne daga mace akan kanta. Shiyasa ya halatta in da bukatuwar haka ayi saki ako wane hali take. Malam yace: Ya zo a cikin littafi Al-mughneeey shafi na 52 mujalladi na 7 halaccin khul'i lokacin hila. Domin dama haramcin sakin alokacin hila saboda cutuwa ne da zai biyo baya na tsawon idda, shi ko khul'i dan kawar da cutuwa ne wanda ke samun ta saboda mummunan mu'amala da zama da wanda bata so kuma take ki. Wannan kuma yafi girma fiye da cutauwar tsawon zaman idda. Sai aka halasata girman

na sama akan na kasan. Dan haka ne ma Annabi S.A.W bai tsaya tambayan halin da take ciki na tsarki ko rashin shi ba. Malam yace: Amma daura ma mace aure alhalin tana haila wannan ya halasta babu laifi aciki domin asali shine halasci kuma babu wani dalili da yayi hani akan haka, amma shigan miji daki wajen ta wannan sai an duba, in an tabbatar in ya shiga zai iya hakuri ba tare da ya taba ta ba to za'a barshi ya shiga amma in ba'a tabbatar da hakan ba za'a hana shi har sai tayi tsarki saboda gudun fadawa ga abin da shari'a tayi hani.

(21) HUKUNCI NA TAKWAS: YIN IDGAR SAKI DA ITA (HAILA) Idan mutum ya saki matar shi bayan ya tabe ta ko ya ke bance da ita, to, ya wajaba agare ta tayi idda da jini uku cikakku in ta kasance cikin wadanda suke haila kuma ta kasance bata da ciki, saboda fadar Allah Ta'ala { Kuma mata wadanda aka saki za su dakatar da kawunan su tsawon kur'i uku.....}[Bakara: 228]. Ma'ana haila uku. Idan ta kasance tana da ciki to haihuwar ta shine ciki idan ta, duk daya ne, tsawon lokacin cikin ya gajarta ko ya tsawaita, (In dai ta haihu shikenan.) Saboda fadar Allah Ta'ala: {Mata masu ciki kuma karewar idgar su itace haife cikin su.....}[Talak: 4]. Amma in ta kasance ba daga cikin masu haila bane kamar karamar yarinya wacce bata fara haila ba da kuma wacce ta dai na yin hailer saboda yawan shekaru ko dalilin wani aiki (Operation) da akai mata yasa aka cire mahaifar ta ko wani dalili da zai sa ba zata sake haila ba, to idan ta watanni uku ne saboda fadin Allah Ta'ala: { Wadanda kuma suka debe tsammani na yin haila daga matan ku idan kun yi kokwanto, to idgar su wata uku ne, da kuma wadanda ba su taba yin al'ada ba} [Talak: 4]. Amma in ta kasance cikin masu yin haila sai hailer ta dauke saboda wani dalili sananne kamar rashin lafiya ko shayarwa, to zata tsaya cikin idgar ta koda ko lokacin ya tsawaita be dawo ba, zata jira har sai randa ya dawo sannan ta fara kirgan idgar ta da shi. Idan kuma dalilin da ya sanya hailer ta dauke ya gushe amma hailer taki dawowa, kamar ake rashin lafiyar da ya hana hailer zuwa ya warke ko kuma ta daina shayarwan amma hailer taki dawowa, to zata yi idan shekara daya ne cikakke daga sanda wannan dalilin na rashin hailer ya dauke. Wannan shine ingantaccen zance da ya ke dai-dai da shari'ah, domin idan dalilin rashin hailer ya gushe amma hailer bata dawo ba to, ta zama kamar wacce haila ya dauke mata ne ba tare da an san dalilin daukewar hailer ba. Ita zata yi idgar shekara daya cikakke ne, wata tara na ciki a kewaye domin shine tsawon lokacin saukewan ciki, sai kuma watanni uku na idda. Malam yace: Amma idan sakin ya kasance bayan

daura aure ne sai dai kafin ya kai ga taba ta ko kebewa da ita sai ya sake ta, to wannan ba za'a yi idda ba kai tsaye koda mace na hails ko bata yi saboda fadan Allah Madaukakin Sarki: { Ya ku wadanda suka yi imani, idan kuka auri mata mumina sannan kuka sake su tun kafin ku sadu da su, to babu wata idda taku akan su da zaku nemi adadin cika kwanakin ta...} [Ahzab:49].

(22) HUKUNCI NA TARA: KUBUTAR MAHAIFA

Ma'ana kubutar mahaifar daga ciki, wannan kuma yana bukatar duk wani abu da ake hukunci zuwa gare shi daga kubutar mahaifa. Dan haka yana da mas'aloli:

Daga cikin ta shine:

Mutum ya mutu ya bar matar da cikin ta zai gaje shi, sai ya kasance kuma tana da ciki, to mijin ta ba zai kusance ta ba har sai tayi hails ko kuma cikin nata ya bayyana, idan cikin nata ya bayyana, sai mui hukunci da gadon cikin, saboda hukuncin mu da samuwar cikin lokacin da mahifin shi ya rasu. Idan kuma tayi hails sai mui hukunci da rashin gadon shi saboda hukuncin kubutar mahaifar daga ciki tunda tayi hails.

MA'ANA: Abinda Malam ke nufi shine; mutum ne ya mutu ya bar mata da ciki, to kai tsaye wannan cikin zai gaji wannan mutumin. To sai ya kasance tayi aure da cikin amma ba'a san da cikin ba saboda ya kwanta ko wani abu mai kama da haka. To anan mijinnba zai take ta ba har sai ya jira tayi hails, ko kuma ciki ya bayyana ajikin ta. Idan ya bayyana tana da cikin akayi auren, to, kenan wannan cikin na wancan mataccen mijin nata ne tunda bata yi hails ba har ta gama takaba, dan haka zai gaje shi. Amma idan tayi hails to, cikin kenan na wannan sabon mijin nata ne ba shi da gadon wancan mijin da ya rasu tunda tayi hails.